

Jelenleg uniós eredetvédelem alatt áll a kalocsai fűszerpaprika-őrlemény, azonban a növény termesztése és feldolgozása nehéz helyzettel küzd, hiszen kellő elismertség és támogatás híján egyre csökken a termesztők száma.

Kalocsa Város Önkormányzata kiemelten fontos céljának tekinti Kalocsa és környéke mezőgazdasági fejlődése szempontjából a paprikatermesztés és –feldolgozás támogatását minden lehetséges eszközzel.

A kalocsai fűszerpaprika-őrlemény javaslata a Vidékfejlesztési Minisz-

térium Hungarikum Bizottság 2014. január 30-án megtartott ülésének döntése nyomán felvételre nyert a Hungarikumok Gyűjteményébe.

A hungarikumként való nevesítése új lendületet adhat a térségben működő vállalkozásoknak, kistermelőknek, hiszen egyedülálló marketinglehetőségeket teremt. Ezen kívül hozzájárul a feldolgozásban érintett vállalkozások kifehérítéséhez is. A minőségi követelmények éles meghatározása garanciául szolgál, hogy a prémiumtermék visszanyerje régi hírnevét.

Kalocsa

A romantikus barokk kisváros, Kalocsa Magyarország egyik legjelentősebb történelmi emlékekkel rendelkező települése, amit a múlt és jelen összefonódása tesz gyönyörűvé. Kalocsa három dologról lett nevezetes az elmúlt ezer év folyamán: mint érseki székhely, a XVIII. sz. eleje óta termesztett fűszerpaprikáról, és a XX. században világhírűvé vált népművészetéről.

Bács-Kiskun megye délnyugati részén, a Dunához közel található város egyidős a magyar államisággal. Itt alapította 1002-ben Szent István király Magyarország második érsekiségét. Első érseke Asztrik lett, aki II. Szilveszter pápától elhozta Szent István számára a koronát. Mezővárosi kiváltságait 1405-ben Zsigmond királytól kapta a város. Az 1541-től 1686-ig tartó török hódoltság alatt Kalocsa szinte teljesen elpusztult. A török kiűzése után jelentős egyházi építkezések kezdődtek. Ekkor épült a ma is meglévő középületek többsége.

A szellemi élet
jelentősen
fejlődött –
csillag-

vizsgáló és újabb iskolák alakultak, melyekben országos, és európai hírű tudósok tanítottak – a gazdasági élet fejlődése azonban jelentősen elmaradt a korszakhoz képest.

A Kalocsáról 1898-ban levált közösségekben élő parasztművészetből indult el a XIX. sz. utolsó harmadában a ma is ismert kalocsai népművészet. Jegyei megtalálhatók fafaragásokon, fazekas edényeken, falfestésen (pingálás) és textíliakon. Világhírűvé a pingálás és a hímzés tette Kalocsát és a Kalocsai Sárközt.

A Kalocsai Sárköz az 1700-as évek eleje óta az ország egyik legjelentősebb fűszerpaprika termesztő körzete. Kezdetben csak saját használatra, később országos terjesztésre, a XX. sz. eleje óta exportra is termelnek. Az 1917-ben alapított Kalocsai Paprikakísérleti és Vegyvizsgáló Állomáson új fajták előállításával és a termesztési technológiák fejlesztésével foglalkoztak. Itt hozták létre az 1920-as évek végén a csípősségmentes fűszerpaprikát, amely Kalocsáról indult világhódító útjára.

A Vidékfejlesztési Minisztérium Hungarikum Bizottsága részére a 114/2013 (IV.16) Kormányrendeletnek megfelelően a Kalocsai Települési Értéktár Bizottság két javaslatot adott be a „kalocsai népművészet: írás, hímzés, pingálás” és a „kalocsai fűszerpaprika-örlemény” Hungarikumok Gyűjteményébe történő felvételéhez, miszerint e két Kalocsán fellelhető értéket hungarikummá nyilvánítsák. A

kalocsai népművészettel és a kalocsai fűszerpaprika-örleménnyel kapcsolatos javaslatokat a Bizottság 2014. január 30-i ülésén hungarikummá nyilvánította. Így Magyarországon az egyetlen olyan település Kalocsa, ahol egyszerre két hungarikum is megtalálható és mai napig élő érték. A javaslatokat a Kalocsa és Térsége Hírnevéért Vendégváró Egyesület készítette el a Nemzeti Művelődési Intézet

közmunkaprogramjának keretében. A javaslatok Romsics Imre a Viski Károly Múzeum igazgatójának, a Kalocsai Értéktár Bizottság elnökének szakmai iránymutatásai alapján készültek el. E kiadvány Kalocsa két hungarikumát, a kalocsai népművészet: írás, hímzés, pingálás és a kalocsai fűszerpaprika-örleményt hivatott megismertetni.

nevezés egy gyűjtőnév, a Duna melletti Kalocsai Sárköz és a szomszédos dunántúli területek mintegy húsz településének paprikatermesztését értjük alatta. A nemzetközi gasztronómusok a magyar konyhát a világ öt legjobb konyhája között tartják számon. A magyar turisztika, a vendéglátás, a gasztronómia alapja az egyedi íz, a kreativitás, a vendégszeretet, amely megjelenik ételeinkben. Nemzeti konyhánk nélkülözhetetlen kelléke a fűszerpaprika, amely a magyar kulináris mű-

vészet alapja. 300 éve épült bele a magyar nép speciális étrendjébe, napjainkban viszont már ételeink elmaradhatatlan fűszere. Az elmúlt évszázadok alatt a hétköznapi paraszti ételektől eljutott a magyar specialitásokig, a nemzetközi gasztronómia élvonalába emelve ezzel a magyar konyhaművészetet. A kalocsai fűszerpaprika a magyar nemzet igazi ismertetőjegye, hiszen ételeink mellett művészetünkben is szerepet játszik, a kalocsai népművészet egyik fontos eleme.

Kalocsai fűszerpaprika napjainkban

Kalocsa városát népművészete mellett paprikájáról ismerik szerte a világban. A három évszázada termelt fűszer kezdetekben csak a Kalocsa környéki parasztok ételeit ízesítette. Az elmúlt évszázadban

azonban a paprika meghódította a világot, az egyik leghíresebb hungarikum lett. A világtermelés élvonalában jár a kalocsai paprika, mely jelentős súllyal szerepel a város környékének gazdasági életében, megélhetést nyújtva a sárközieknek. Magyarország két legnagyobb tradicionális termelő-körzete a kalocsai és a szegedi tájörzet. A kalocsai paprika meg-

Kalocsai népművészet:

írás, hímzés, pingálás

A kalocsai népművészet generációról generációra öröklődött. Minden generáció kialakította az előző korszakban gyökerező, mégis, csak magára jellemző motívum- és formavilágot, mely élete során végigkísérte. Az együtt élő nagycsaládokban és a társadalmi együttlétek alkalmával a különböző korosztályok a saját korosztályukra jellemző viseletükkel a népcsoport kultúrájának sokszínűségét reprezentálták.

A kalocsai pota néprajzi csoport az 1960-as évek végéig szervesen őrizte és fejlesztette népi kultúráját, népművészetét. A különböző társadalmi változások következtében megszűnt ugyan a hagyományos paraszti szokásrend, de a kalocsaiak – és a valamikori kalocsai szállásokon lakók – erősen ragaszkodnak a parasztösök

kulturális örökségéhez, mely leghangsúlyosabban a hímzéshez, a népviselethez és néptánchoz kötődik.

Napjainkig őrzik a legutolsó generáció által kialakított népművészeti motívumokat, amelyek világszerte ismertté tették a kalocsai népművészetet. A kalocsai népművészet életképességét bizonyítja, hogy mindig alkalmazkodni tudott a külső elvárásokhoz. Ez a változás esztétikailag nem mindig pozitív, de a fennmaradásához vitathatatlanul hozzájárult. A viseletdarabok mellett megjelent használati tárgyakon, mint nemzeti reprezentációt külföldre hordták, gazdaságilag is megpróbálták kamatoztatni a „tudást”.

A kalocsaiak és az egykori szállások lakóinak életében fontos szerepet tölt be a „kalocsaiság”, az ehhez a népi kultúrához való tartozás tudata. A közösségek és egyének igyekeznek fenntartani hagyományaikat. Ma is jel-

lemző, hogy a családban a lányok el-sajátítják a kalocsai hímzés alapjait, otthon és az oktatási intézményekben megismerkednek a kalocsai motívumok sajátosságaival és tömegesen táncolnak a gyermekek, fiatalok és idősebbek a néptáncsoportokban.

A ma is élő kalocsai identitás és a jellegzetes népi kultúra kialakulását sa-játos társadalmi, gazdasági folya-matok határozták meg.

1898. január 1-jén a szállások elsza-kadtak Kalocsa városától és két önálló közigazgatási egységgé váltak: Ho-mokmégy központtal a déli, Szakmár

központtal az északi szállások. A város régi törzsökös parasztlakossá-gának többsége kikerült a város kö-telékéből. A hasonló települési és gaz-dasági adottságok, valamint az együtt töltött két évszázad egységesítő hatása elősegítették az egymástól közigazgatási határokkal mestersé-gesen elválasztott kalocsaiak népi kul-túrájának hasonló haladását a kö-vetkező évtizedekben is. Az önálló községekbe szerveződött szállások lakói kultúrájukat tekintve ma is kalo-csaiak, sőt kifelé is kalocsainak vallják magukat.

Miért kalocsai?

Hazánkban a paprikát az 1500-as évek óta ismerik. Egyik régi neve a törökbors arra utal, hogy a törökök útján került hozzánk. Először főúri kertekben termelték. Termesztése lassan terjedt el, és kezdetben csak házi fűszerezésre használták. A Kalocsa és Szeged környéki fűszerpaprika-termelési központok kialakulásában és fejlődésében döntő szerepet játszottak a természeti adottságok. Ezek nélkül a közel 150 éves múltra visszatekintő szántóföldi termelés nem alakult volna ki. A Kalocsa környéki fűszerpaprikák kiváló ízűket, zamatukat és festéktartalmukat főként a kedvező klimatikus viszonyoknak (a meleg, napfényben gazdag nyár) és a gyorsan felmelegedő és tápanyagokban gazdag Duna öntéstalajnak köszönhetik.

A nemesítési feladatokkal Európában először Kalocsán foglalkoztak, amikor 1917-ben megnyitotta kapuit a Kalocsai Paprika és Vegykísérleti Állomás. Alapvető feladatuk volt, hogy ellenőrizték az egyre növekvő árutermelést és az exportot. Kiemelt céljuk volt a növénynemesítés, a termelők nemesített, fémzárolt vetőmaggal való ellátása, valamint új technológiák kidolgozása. 1928-ban vi-

lágraszóló eredménynek számított a csípősségmentes paprikafajták kikísérletezése, amely lehetővé tette a fűszerpaprika egyszerűbb és gyorsabb hagyományos kézi feldolgozását. Ez a csípős erzet kézzel történő eltávolítása, a hasított termésfal és a mag mosása munkafolyamatok elhagyását eredményezte.

Az 1960-as évektől a paprika nemesítése az úgynevezett keresztezés módszerével történik. Így lehetőség nyílt az új génforrások beépítésére, melyek széles fajta választékot biztosítanak. Jelenleg 26 (2005) államilag minősített paprikafajta kerül előállításra az egykori Állomáson, amely ma a Fűszerpaprika Kutató-Fejlesztő Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság.

paprika-készítéssel, később csak kereskedelemmel foglalkoztak az 1944. évi megszűnésig. A kalocsai tájörzetben kizárólag kőpáros paprikamalmokat építettek, melyeket a XIX. század végén gőzgépekkel, a XX. században Diesel- és villanymotorokkal hajtottak. Ezek mellett jelentős volt a dunai vízimalmok száma. Az 1920-as évekig hagyományos módszerekkel folyt a fűszerpaprika feldolgozása Kalocsa környékén.

A jól képzett paprikamolnárok segítségével a kikészítés és őrlés minősége rohamosan javult, majd az 1930-as évekre a kalocsai paprika rangja megemelkedett. Az első világháború idején a megnövekedett ke-

reslet miatt az 1920-as évekre a paprikatermelés és a paprikaexport óriási méreteket öltött, amelyet az 1930-as világválság sem tudott visszavetni. 1999-ben Kalocsai Fűszerpaprika Részvénytársaság néven működő társaság - mely utódja az állami monopóliumként előállított fűszerpaprika-őrlemény gyártójának - a világ fűszerpaprika-termelésének 2-3%-át, exportjának 3-4%-át adta. Az Rt. 20 nyersanyag felvásárló telep-

helyén vette át a mezőgazdasági termelőktől a nyerscsöves fűszerpaprikát. 2000-3000 kistermelővel tartottak termeltetési (integrációs) kapcsolatot, akik 2000 hektáron termesztették a fűszernövényt.

A híres kalocsai népi díszítőművészet legújabb stílusa már a város határának külön közigazgatási egységekre tagolódása után fejlődött ki, mégis jellege, színe, készítménye, motívumkincse hasonló az egész területen. Továbbra is közös maradt számukra a múlt, a vallás, a nyelvjárás, a viselet, a maguk terem-

tette díszítőművészet és minden napjaik hagyományos szokásvilága. Összetartozás tudatuk jó példája az egykori kalocsai határ területén belüli endogámia, amely a szállások közötti exogám házassági rendszerrel párosult. A történelmi Kalocsa határain belüli házasságok rendje hozzájárult a környezettől való kulturális elkülönülés hosszú fennmaradásához, a néprajzi zárttság korai felbomlásának elkerüléséhez.

A sajátosan zárt közösség alakította ki azt a díszítőművészetet, közösségi kultúrát, amely a mai napig jellemzője e térségnek. Az íróasszonyok keze munkájának köszönhetőek azok a motívumok, amelyek a hímzők és pingálók által a viseleten és az otthon falain jelennek meg.

Írás – Hímzés

Pécsiné Ács Sarolta így definiálja az íróasszonyokat: „A kalocsai nyelvhasználatban íróasszonynak nevezték azt a parasztasszonyt, aki mindennapi gazdasági munkája mellett népi hímzések kiírásával (előrajzolás) is foglalkozott.” (Pécsiné Ács, 3. kiadás 1978.)

„Az egymással versengő íróasszonyok egyénieskedő törekvései népművészetünk századeleji forma- és színvilágát fokozatosan fellazították. Munkásságuk hatására újabb technikák keletkeztek, újabb motívumok születtek (főként rózsza variációk), és lassan-lassan

tüzes színekben ragyogó naturalista jellegű új stílusréteg épült századeleji művészetünkre.” (Pécsiné Ács, 3. kiadás 1978.) Mindenkinnek egyéni írási stílusa lett, amiről felismerhetővé váltak a híres íróasszonyok, mint például Király Ilus is.

Kalocsai fűszerpaprika

A fűszerpaprika-örlemény az 1800-as évek közepén vált belföldi kereskedelmi árucikké, ami a század végére a külföldet is meghódította. Korábban kizárólag önellátásra törték a melléképületekben fölállított külükkel. Habár az első Kalocsa környéki szárazföldi paprikamalom már 1820-ban felépült, a feldolgozás háziipari jellege mégis sokáig fennmaradt.

A feldolgozás az 1800-as évek elején még kezdetleges volt. A famozsárt a lóhajtású szárazmalom váltotta fel, majd az 1880-as években fokozatosan megjelentek a jóval nagyobb teljesítményű vízimalmok. A század-

fordulótól pedig már motoros paprikamalmok épültek.

1861-ben épült az első kalocsai paprikamalom. 1900-ban már három paprikamalom őrlött 12 köpárral. Ugyanakkor Bática, Foktő, Fajs, Uszód és Bogyiszló határában 30-35 dunai vízimalom őrlötte a paprikát. A kalocsai modern paprikamalmok a XX. század elején épültek. Kalocsa egyik legjelentősebb paprikás vállalkozásaként alakult meg a Kalocsai Paprika- Termelő- Őrlő és Kereskedelmi Rt., melyet a kalocsaiak egyszerűen csak Márer paprikamalomnak emlegettek. Először kizárólag

a Hungarikumok Gyűjteményébe. Kalocsán számos törekvés van folyamatban, ami egyfajta egyesülést és a népművészet továbbörökítését célozza meg. Például a népművészet mestereit, népi iparművészeket összefogó egyesület vagy szövetséget létrehozása, akik az egyesülés mellett a fenntarthatóság és a védjegy szakmai irányítását és meghatározását felhasználva engedélyt adhatnak ki egyfajta helyi védjegy használatára vonatkozóan. Ezzel minőségileg is megőrzik a népművészet eredetiségét valamint az egyre csökkenő számú pingálók, írók és hímezők tudása fennmarad.

Kalocsa Város Önkormányzatának jelenlegi marketingjében és hosszú távú terveiben is meghatározó szerepet játszik a helyi népművészet értékének megőrzése és továbbörökítése, az önkormányzat arculatában valamint a város rendezvényein és különböző nemzetközi színtereken megjelent és nagy sikert aratott fontos díszítőelem.

Magyarország egyik legnagyobb nemzeti értéke ez, hiszen a külföldiek szemében a magyar népművészet szerves része, sőt a legtöbben az egész magyar népművészettel azonosítják. Az országimázs kialakításában tett jelentős szerepét az eddig megjelent útikönyvek és imázs videók, kisfilmek is bizonyítják. A kalocsaiak szerint az eredeti kalocsai népmű-

vészet fennmaradása a térségi és országos turizmus egyik fő pillére kell, hogy legyen, mely a társadalmi identitást szorosabbá teszi és jelentős kulturális és gazdasági fejlődést eredményezhet. Modern világunkban némiképp szükséges a divat felé fordulni és alkalmazkodni hozzá, így népművészetünk fennmaradhat a kalocsai minta alakításával, és modern felhasználásával, de mindenekelőtt a népművészet eredetiségét kell megőriznünk, melyet az utóbbi években egyre többen helyen próbálnak minőségileg csorbítani, különböző kalocsainak vélt motívumokat hamisítani.

Újításával és kitalálásaival nagyban hozzájárult a kalocsai népművészet gazdagításához.

Írás – hímezés: A 19. század közepéig a poták kizárólag gyári termékekből és fehér házi vásznakból állították össze viseletüket, házi textiljeiket. Az 1860-as években a kalocsai Szeidler-család ütfőfái mintáinak hatására alakult ki a kalocsai hímezés első korszaka, a „singlölés”,

mely kizárólag lyukakat hímezett fehér fonallal. A polgári mintára kialakított formavilág néhány esztendő alatt sajátos kalocsai paraszthímzéssé fejlődött az „íróasszonyok” és „varróasszonyok” keze nyomán. A hímezett ruhadarabok beépültek a gyári termékekből összeállított viseletekbe, és ebben az időszakban a szegényebb családok asszonyainak és lányainak „ünepön délutános” ruhadarabjain is díszlegtek. A singlölést kitaláló generáció gyermekei továbbfejlesztették anyáik örökségét, s a fekete, kék, piros fonalak és egy új technika, a töltött varrás bevonásával egy új motívumvilágot alakították ki az 1880-as években. A 19–20. század fordulóján a harmadik generáció, az unokák újabb három színt (zöld, sárga, bordó) vontak be, s megnövelték a motívumok számát és a csokrok méretét. A 1920-as évek végén a negyedik generáció, a dédunokák nagyméretű virágokkal és hatalmas csokrokkal betöltötték a rendelkezésükre álló teljes felületet, s 32-féle színt alkalmaztak.

Ebben a korszakban a hímmzett ruhák továbbra is az „ünapön dél-utános” viseletek részei voltak, de már a gazdagabb családok ruhá-tárában is díszlegetek. A kézi hímmzés, „varás” mellett 4 új technikát fejlesztettek ki: a „riselinezést”, a „madeirát”, az „üresvarást” és a „rátétést”, mely technikák általában a módosabb családok textiljeire kerültek. Az 1950-es évek elején az ötödik generáció, az ükunokák is megkezdtek saját hímmzésviláguk kialakítását. A termelőszövet-kezetek létrehozása azonban szétverte a tradicionális társadalom-szerveződést, s a meg-szűnő paraszttársadalom megakadályozta a pota néprajzi csoport népművésze-tének további fejlődését.

A hímmzés kialakulásával egy időben megjelentek azok az ügyes kezű asszonyok, akik a motívumokat a textíliára rajzolták. Ezeket a szemé-lyeket a kalocsaiak „íróasszo-nyoknak” nevezték, akik „írták vagy kiírták” a mintákat.

Minden korszaknak megvolt a di-vatos „íróasszonya”, akik a helyi megrendelők mellett a távoli szállá-sokról érkező igényeket is kielégí-tették, ezzel hozzájárultak a pota néprajzi csoport népművészetének egységesüléséhez. Az „íróasz-szonyok” tudása általában (de nem törvényszerűen) anyáról lányára öröklődött, s néhány család esetén 150 esztendeje folyamatosan él. A kevés számú „íróasszony” mellett szinte mindenki tudott varrni (hímmezni), az

A kalocsai népművészet napjainkban

A kalocsai népművészet egész Kalocsán és térségében elterjedt, nem csak néhány, a hagyományokat követő szűk réteget érint, hanem az egész országban és világszerte ismertté vált. Kalocsán még élnek a hagyományok, a gyermekek kalocsai

népi táncot táncolnak hagyományos kalocsai viseletben, valamint a népművészeti szakkörök száma is jelentős, tehát a helyi népművészet egyértelműen meghatározza a város lakóinak életét.

A kalocsai népművészet: írás, hímezés, pingálás javaslatát a Vidékfejlesztési Minisztérium Hungarikum Bizottság 2014. január 30-án megtartott ülésének döntése nyomán felvételt nyert

édesanyák lányaik bevonásával varrták meg azok „létövös humiját”. A 20. században a módosabb családok, akik nagy mennyiségben tudtak adni hímezett ruhát és textilt a lányaiknak, azok a szegényebb családok asszonyaitól, lányaitól rendelték meg hímezéseiket. A kalocsai népművészetet voltaképpen a lányok „létövös humijának” előálítása éllette. Mindenki megkapta esküvője napjára az élete során

szükséges viseletdarabokat, házi- és ágyi textileket, természetesen a család gazdasági erejének mértékéig – egy gazdag leány száz öltözet ruhát is kaphatott, egy szegény leány hármat. E gyakorlat és a hozzá kötődő rítusok, szokás-cselekvések éltették, alakították, egységesítették a kalocsai népművészetet, s biztosították a különböző korosztályok elkülönülését az emberi élet egésze alatt. A helyi

közösség igénye mellett a 20. század közepén a Gyöngyös-bokréta mozgalommal párhuzamosan fejlődött ki a népművészeti árutermelés, a dísz tárgyak előállítás. Ez utóbbi kielégítésére alakították meg 1936-ban a Népművészeti házat, mely számtalan specialistának adott munkalehetőséget és megélhetést.

Az 1950–1960-as évek fordulóján a kivetkőzéssel (a nők elhagyták hagyományos parasztviseletüket) megszűnt a kalocsai népművészet legnagyobb fellevevőpiaca. A ter-

melés nagyobb részt a lakástextíliákra és a dísz tárgyra korlátozódott. Ebben az időben az 1952-ben alapított Kalocsai Népművészeti és Háziipari Szövetkezet fogta össze a népi specialistákat, akiknek termékei és bemutatói a világ összes tájára eljutottak. A rendszerváltás után megszűnt a szövetkezet, a valamikori piacok jelentős része elveszett. Napjainkban a dísz tárgyak előállítása a legfontosabb alkotó terület, de jelentős maradt a helyi közösség lakástextiljeinek az előállítása is.

Pingálás

A magyar nyelvterületen nagyon kevés helyen díszítették színes motívumokkal a falfelületet, de kizárólag Kalocsán alakult ki a ma is jellemző, oly gazdag formavilága. A kalocsai pingálás eredetét nem ismerjük, Simonyi Jenő leírásából annyit tudunk, hogy 1882-ben már a kalocsai házak jellegzetessége volt. Az „elsőház” falának felső részén piros és kék, váltakozó szélességű alapra szimmetrikusan elhelyezett virágornamentikát festettek. A 19. század végétől a bútorokról és hímzésekről egyre több motívum vándorol át a falakra, s az alapszínek között megjelent a zöld. A pingálás 3. korszakában – 1930-as évektől – hatalmas csokrokkal az egész falfelületet beborították, de a koszorú kiegészítésként mindvégig megmaradt. A pingálóasszonyok túlnyomó többségükben azonosak voltak az „íróasszonyokkal”. Míg az írás a korábban ismertetett módon továbbél, addig a pingálás napjainkra már elveszítette megjelenésének tereit. A mai, globalizálódó világban az otthonok pingálására általában nincs igény, a pin-

gálóasszonyok otthonainak státuszszimbólumává vált. A város identitásának szerves része maradt azonban a pingálás, ezért a kalocsai közintézményeket (Városháza, vasútállomás, színház, stb.) ma is pingálással díszítik.

